

به نام خدا

۱) گزینه صحیح را انتخاب نمایید.

- بر اساس نظریه مرکز-پیرامون کدام گزینه صحیح نیست؟

- الف. وجود نوعی نابرابری سیاسی و اقتصادی بین کشورهای مرکز و پیرامون ☐ ب. اتکاء مرکز به مواد اولیه پیرامون ☐
ج. بازار مصرف بودن کشورهای پیرامون ☐ د. ثبات همیشگی جایگاه کشورها در مدار مرکز- پیرامون ☒

- ساختار اجتماعی و اقتصادی کدام کشورها اخیرا دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناوری شده است؟

- الف. پیرامونی ☐ ب. نیمه پیرامونی ☒ ج. مرکز ☐ د. جهان سوم ☐

- کدام گزینه در ارتباط با مناطق آزاد تجاری نادرست است؟

- الف. این مناطق اغلب در کنار بنادر مهم ایجاد شده اند ☐ ب. آنها دارای قوانین گمرکی ویژه ای هستند ☐
ج. همه این مناطق در رسیدن به اهداف خود موفق بوده اند ☒ د. در این مناطق صادرات، واردات و انبار کالاها انجام می گیرد ☐

- امروزه بیشتر تجارت جهانی از نظر وزن کالا توسط کدام شیوه حمل و نقل صورت می گیرد؟

- الف. دریایی ☒ ب. هوایی ☐ ج. زمینی ☐ د. ریلی ☐

۲) جاهای خالی را با کلمات/ عبارات مناسب تکمیل نمایید.

- الف) کشورهای نیمه پیرامونی از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون.... **قوی ترند**.... اما هنوز به کشورهای.... **مرکز**... نرسیده اند.
ب) از جمله اتحادیه های اقتصادی منطقه ای می توان به..... **اِکو، آسه آن و نفتا**..... اشاره کرد.
پ) مناطق..... **آزاد تجاری**..... در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن ایجاد می شوند.

۳) به سوالات زیر به صورت کوتاه پاسخ دهید.

الف) شاخص های توسعه انسانی کدامند؟

درآمد و رفاه؛ امید به زندگی یا متوسط طول عمر؛ سواد و آموزش.

ب) به چند نمونه از کشورهای مرکز، پیرامون و نیمه پیرامون اشاره کنید.

مرکز: امریکای شمالی، ژاپن و استرالیا پیرامون: افغانستان، بنگلادش، مراکش، نامبیا، پرو نیمه پیرامون: چین کره جنوبی و سنگاپور

پ) چند نمونه از مناطق آزاد تجاری ایران را نام ببرید.

قشم، کیش و منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی

۴) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

الف) منظور از جلوه گری نابرابری های اقتصادی در فضای جغرافیایی چیست؟

یعنی چون منابع و امکانات و خدمات به طور عادلانه توزیع نمی شوند، نابرابری را می توان در سطح زمین و فضایی که انسان ها در آن زندگی می کنند، مشاهده کرد. در نتیجه ناحیه هایی پدید می آیند که از نظر امکانات و تسهیلات و چشم اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند. مانند پایین شهر و بالا شهر

(ب) ویژگی های کشورهای مرکز را بنویسید.

برخورداری از صنایع نو و خدمات پیشرفته، فناوری بالا و نیروی ماهر و متخصص، زیر ساخت های مناسب برای توسعه اقتصادی مانند حمل و نقل پیشرفته و سطح بالای زندگی و رفاه اجتماعی

(پ) ویژگی های کشورهای پیرامون را بنویسید.

کشورهای پیرامون عمدتاً تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و خام اند؛ از نظر توسعه صنعتی و فناوری های نوین در سطح پایین تری قرار دارند؛ به واردات کالاهای صنعتی از مرکز وابسته اند و با کمبود نیروی کار ماهر و متخصص و زیرساخت ها و ... روبرو می باشند.

(ت) منظور از موازنه تجاری مثبت و منفی چیست؟

اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است و اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، موازنه منفی است که به آن کسری تجاری می گویند.

(ث) برخی از اقداماتی را که کشورها برای کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی بر صنایع و اقتصاد خود انجام می دهند را نام ببرید.

وضع تعرفه های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه های اقتصادی - تجاری منطقه ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری.

(ج) اتحادیه های اقتصادی- تجاری منطقه ای با چه هدفی شکل می گیرند؟

کشورهای عضو این اتحادیه ها براساس موافقت نامه هایی که امضا می کنند، سعی می کنند مالیات ها و تعرفه های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بر دارند تا تجارت بین کشورهای منطقه افزایش یابد و به رونق و توسعه اقتصادی کشورها کمک شود.

(چ) چرا برخی صاحب نظران معتقدند که همه. مناطق آزاد در رسیدن به اهداف خود موفق نبوده اند؟

زیرا در برخی کشورها این مناطق به پایگاه واردات تبدیل شده اند و نتوانسته اند به توسعه اقتصادی کمک کنند.

(ح) چرا حمل و نقل دریایی بر سایر شیوه های حمل و نقل برتری دارد؟ مهمترین نوع کشتی های حمل و نقل کدامند؟

به دلیل پایین تر بودن هزینه ها با وجود وزن زیاد کالاهای جابه جا شده و نیز قابلیت جابه جایی کالا تا مسافت های دوردست،

کشتی های فله بر(که غلات،زغال، سنگ آهن، سیمان و ... حمل می کنند)،کشتی های کانتینری،کشتی های نفت کش و شناورهای تانکر حمل کننده گاز .